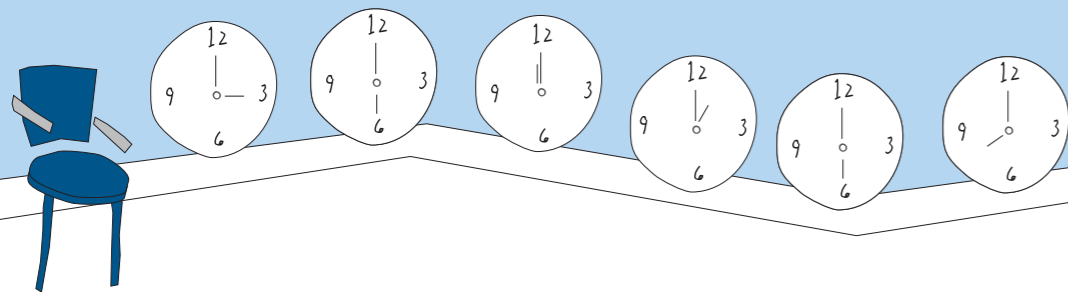

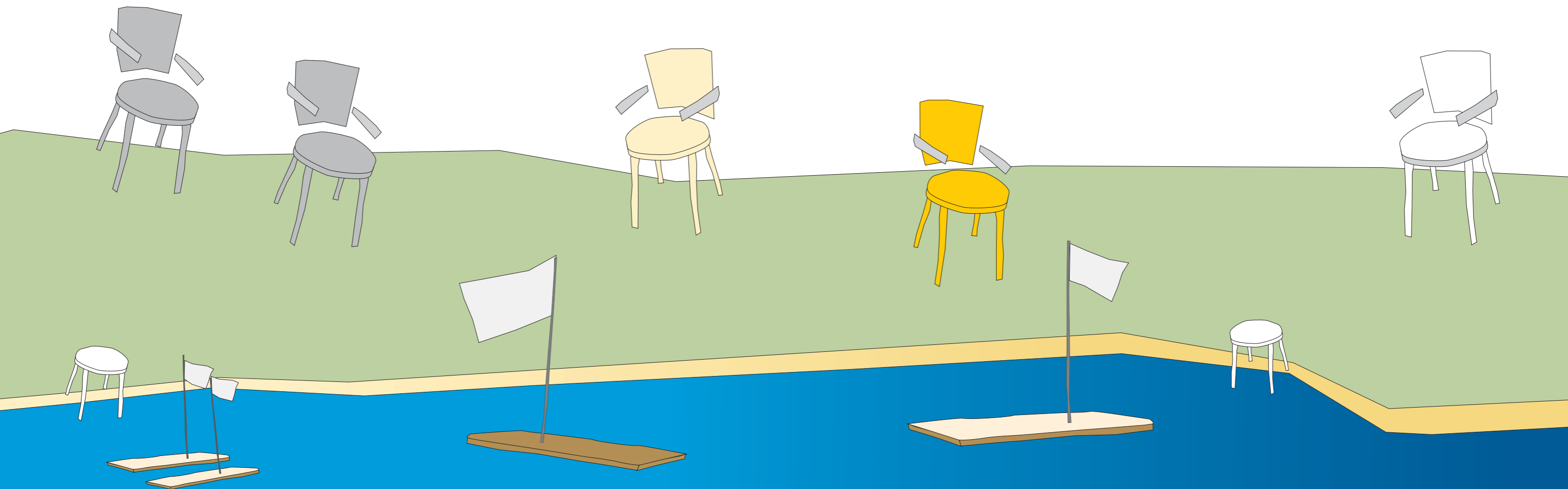
RATOLEST BRNO 2009
VÝROČNÍ ZPRÁVA

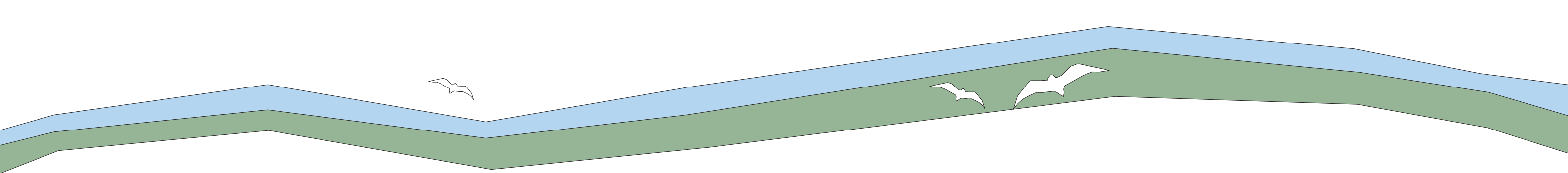

RATOLEST BRNO, o.s.

RATOLEST BRNO, občanské sdružení, je nestátní nezisková organizace založená v roce 1995. Jejím posláním je pomáhat sociálně znevýhodněným dětem a mladým lidem řešit jejich nepříznivou životní situaci anebo jí předcházet tak, aby měli rovné šance žít kvalitní život a začlenit se do společnosti. RATOLEST BRNO svými činnostmi podporuje a rozvíjí dobrovolnictví.

1 – 2

Mám ráda přípravy výročních zpráv. Je to možnost, jak se v každodenním shonu, kdy se kolem nás míhá jeden den za druhým, na chvíli zastavit a ohlédnout zpět. Při tom ohlédnutí mám příjemný pocit z dobře vykonané práce.

Pokračovali jsme v poskytování našich služeb a realizaci programů pro klienty, vnímám však velký rozdíl oproti předchozím letům. Už nebylo potřeba hledat podobu služeb, základy jsou postaveny, cílová skupina oslovena. Netrávili jsme tolik času organizačním zajištěním, ale směřovali energii na zkvalitnění práce s klienty, hledali nové metody, ladili vnitřní metodiky, rozšířili spektrum nabízených aktivit pro uživatele. Zní to jako samozřejmost, ale není. V minulosti bylo naším hlavním úsilím udržet už jenom samotný chod služby, což nás hodně vysilovalo.

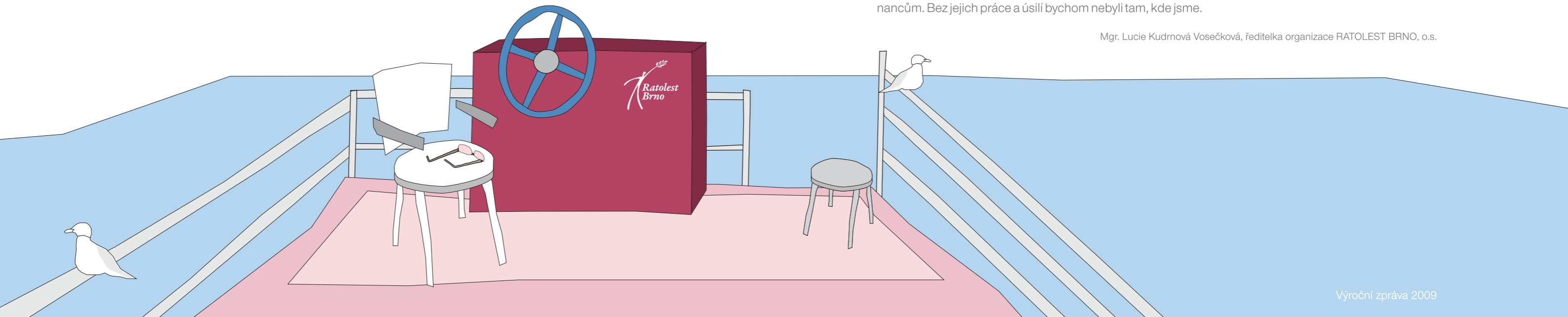
Za touto změnou stojí více faktorů. Nejvýznamnějším je podle mě financování našich služeb z Individuálního projektu Jihomoravského kraje, které nám zajišťuje stabilní fungování po dobu tří let. Také naše další programy jsou z určité části hrazeny prostřednictvím projektů z Evropských fondů. Sice je to administrativně náročnější, ale umožňuje nám to stabilizovat služby i organizaci jako celek.

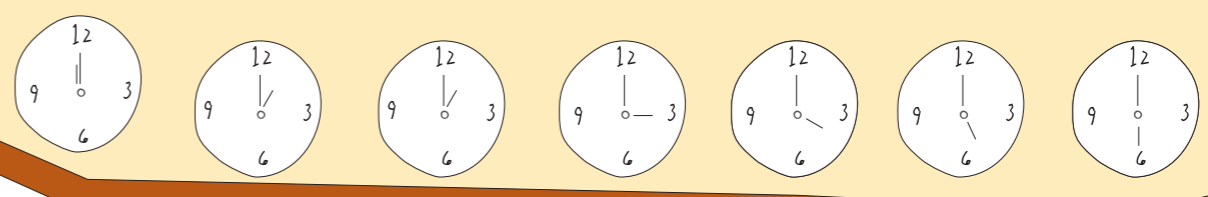
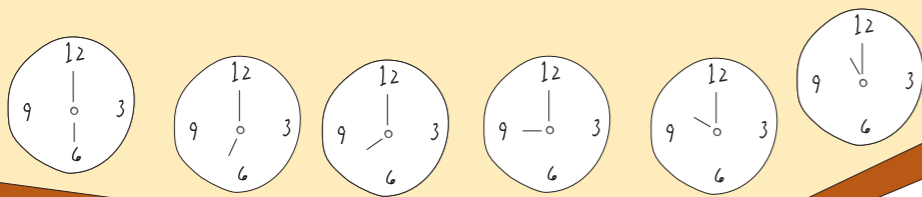
Dalším významným faktorem je, že již známe své možnosti a hranice, své slabé i silné stránky. Snažíme se naše služby nerozměňovat, ale zlepšovat a rozvíjet to, co nám jde, v čem jsme přínosem pro naše klienty. S tím souvisí i tlak na kvalitu personálního zabezpečení služeb a průběžné vzdělávání zaměstnanců. Proto je pro mě další dobrou zprávou, že se nám podařilo udržet relativně stabilní týmy pracovníků v jednotlivých programech.

Rok 2009 ukázal, že máme pevnou pozici v síti poskytovatelů sociálních služeb a aktérů sociální politiky. Aktivně se účastníme přípravy a realizace Komunitního plánu sociálních služeb města Brna, jsme členy pracovní skupiny pro integraci, která funguje pod Magistrátem města Brna, jsme členy Interdisciplinárního týmu, který svolává Probační a mediační služba Brno – a mohla bych pokračovat dál a dál.

Nechtěla bych vzbudit zdání, že jsme ztratili nápady a energii, naopak. Snažíme se ale příliš netříštit síly a směřovat je zvoleným směrem. Proto i na rok 2010 připravujeme nové programy a projekty, které rozšíří naše aktivity v oblasti práce s dětmi a mládeží. Kromě toho nás čeká oslava 15. výročí existence sdružení, kde bychom chtěli poděkovat všem našim příznivcům, současným i bývalým dobrovolníkům a zaměstnancům. Bez jejich práce a úsilí bychom nebyli tam, kde jsme.

Mgr. Lucie Kudrnová Vosečková, ředitelka organizace RATOLEST BRNO, o.s.

LIDÉ

Rada sdružení

Předseda: Prof. PhDr. Libor Musil, CSc.

Členové: Bc. Martin Holíš, PhDr. Olga Jeřábková, Luděk Vávra, Dis., Mgr. Lucie Kudrnová Vosečková, Ing. Rudolf Burgr, Mgr. Martin Hofman

Revizní komise: Jitka Bernátová, Olga Svobodová, Bc. Barbora Zachařová

Statutární zástupce: Mgr. Lucie Kudrnová Vosečková

Členové sdružení k 31. 12. 2009: Monika Balogová, Alena Biskupová, Gabriela Böhmová, Rudolf Burgr, Dana Burianová, Zdenka Hašová, Martin Hofman, Martin Holíš, Valerie Janečková, Olga Jeřábková, Lucie Kudrnová Vosečková, Denisa Machálková, Jitka Mikulová, Libor Musil, Markéta Procházková, Zuzana Procházková, Věra Růžičková, Pavel Řezáč, Olga Svobodová, Lenka Šuntilová, Luděk Vávra, Jitka Vondrová, Barbora Zachařová

Mgr. Lucie Kudrnová Vosečková
ředitelka

Sociálně aktivizační program pro děti a mládež (SAP)

Mgr. Markéta Procházková
Mgr. Radka Šichová
Mgr. Yveta Kudláčková
Ludmila Žákovská

Změnit směr

PhDr. Pavel Řezáč, DiS.
Mgr. Kateřina Bartková

Dobrovolnická agentura

Mgr. Markéta Procházková
Ludmila Žákovská

Nízkoprahový klub Likusák

Bc. Martin Holíš
Lucie Quisová, DiS.
Bc. Lenka Čuprová
Bc. Jiří Nováček, DiS.
Bc. Eva Blechová

Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Pavlač

Mgr. Věra Růžičková
Vladimíra Strmisková, DiS.
Bc. Jana Pošvecová
Bc. Zuzana Procházková
Mgr. Zuzana Kujová

Public relations a fundraising

Mgr. Pavla Rozkošná

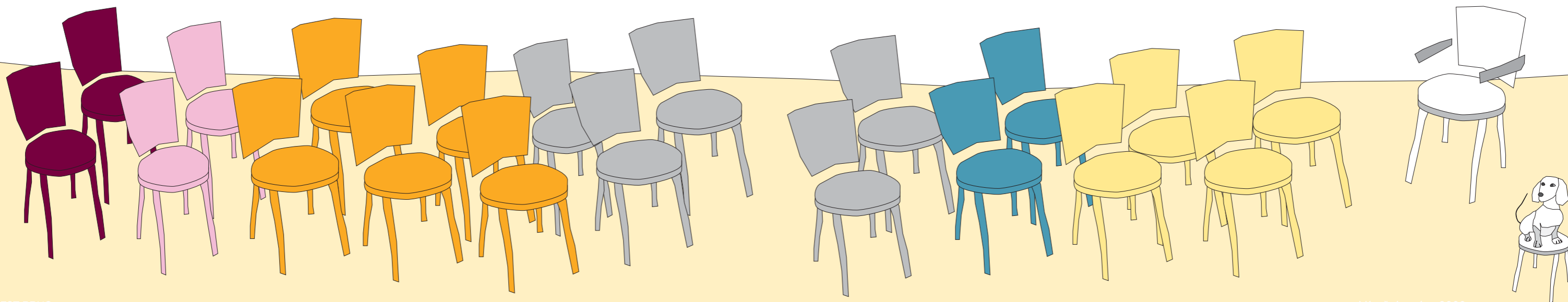
Administrativa

Ing. Hana Syrovátková
Lukáš Kudláček

Projektový manažer

Mgr. Josef Tůša

stav k 31. 12. 2009

„Když jsem poprvé potkala svou klientku, říkejme jí třeba Katka, všimla jsem si, že má ošklivý atopický ekzém na tváři a na rukou. Nijak jsem to nekomentovala, sama jsem v dospívání trpěla stejnou nemocí, a tak vím, jaké to je, když vaše kůže není zrovna pěkná na pohled a postižená místa navíc bolí. Děcka se mi smály a hlavně – já si připadala strašně šeredná.

Podobné pocity prožívala i Katka, neustále nosila rukavice, aby zakryla kůži na rukou a naražené kšiltovky, aby jí nebylo vidět do tváře. Až za několik měsíců se mi svěřila, jak byla ráda, že jsem se jí na naší první schůzce vůbec nezeptala, co to má na tváři. Byla jsem prý její první kamarádka, která se nezabývala tím, jak vypadá, ale jaká je. Později jsme se o ekzému hodně bavily, snažily se společně vymyslet něco, co by jí pomohlo. A taky společně došly k názoru, že je důležitější, jaké má vlastnosti a co umí. Katka se postupem času se svým problémem smířila a našla si kamarády, kterým ekzém nevadí.“

Eva, dobrovolnice v programu SAP

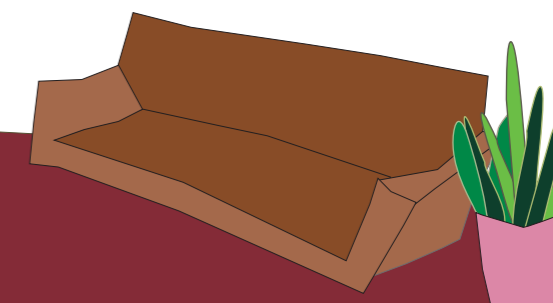
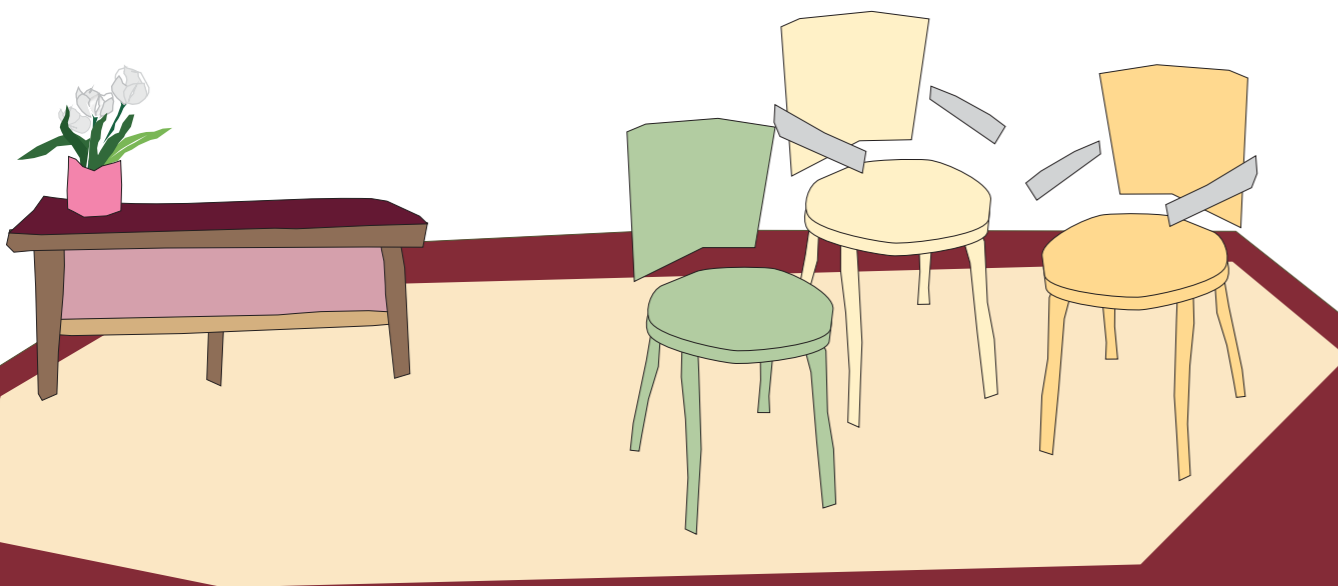
„Jako malá, ještě na základní škole, jsem byla pěkná kulička. Nebyla jsem „metráček“, ale pár kilo navíc to bylo. A vlastně jsem nebyla ani moc hezká. Sice jsem sportovala, ale čokoládu a sladký jsem měla prostě mnohem radši. No, spolužáci mi to tenkrát dávali dost sežrat. Posmívali se mi. Hodně jsem to řešila a nebylo to příjemný. Co se vzhledu týká, neměla jsem moc velké sebevědomí. Ale učila jsem se dobře. Dokonce jsem vyhrála školní vědomostní soutěž, pak se dostala na vysněnou střední a pak na vysokou... A pravda je, že se dodnes nerada fotím a vůbec nerada ukazuju svoje fotky. Mnohé z našich klientek řeší podobné trable. Vůbec mi nepřijdou malicherné a docela holkám rozumím.“

Markéta, vedoucí programu SAP

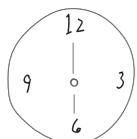
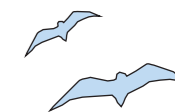
„Samozřejmě, že jsem to řešila taky, stejně jako naši klienti. Jak přežít nešťastnou lásku, jak se začlenit do skupiny, jak nemít problémy ve škole nebo je aspoň umět doma zatajit. Jenomže – na rozdíl od většiny z nich jsem vyrůstala v pohodovém a nekonfliktním prostředí, nesetkávala jsem se denně s drogami, diskriminací, kriminalitou...

Rodiče mi moje průšvihy odpouštěli nebo pomáhali zehlí, měla jsem přístup ke kvalitnímu vzdělání a hodně možností, jak trávit volný čas. Díky tomu jsem dokázala překonat problémy, které mé dospívání provázely a své v mnoha směrech rizikové chování ve zdraví přežít. Moc bych si přála, aby všechny naše děti dostaly stejnou příležitost.“

Věra, vedoucí Pavlače

SOCIÁLNĚ AKTIVIZAČNÍ PROGRAM PRO DĚTI A MLÁDEŽ (SAP)

SAP nabízí podporu a pomoc dětem, mladým lidem a jejich rodinám, kteří se ocitli v obtížné životní situaci a nejsou schopni ji sami nebo za pomoci svého sociálního okolí překonat. Prostřednictvím odborné individuální i skupinové práce s uživatelem (případně jeho rodinou) a za pomoci individuálního vrstevnického vztahu dítěte s dobrovolníkem přispíváme ke zvládnutí, případně zmírnění následků těchto situací.

Cíle

Posílit sociální dovednosti klientů potřebné v každodenním životě • zvýšit schopnost klientů aktivně trávit volný čas a plánovat si jej • rozšířit sociální prostředí klientů a omezit jejich sociální izolaci • posílit a rozvinout vztahové kompetence • prostřednictvím vztahu s dobrovolníkem nabídnout odlišný model fungování v sociálním prostředí • zlepšit schopnost orientace dětí a rodičů v dané situaci a podpořit jejich samostatnost při řešení této situace.

Cílová skupina

Děti a mladí lidé ve věku 6 až 20 let z Brna a blízkého okolí, kteří se nacházejí v nepříznivé životní situaci, již nejsou schopni sami překonat, a také jejich rodiče, případně zákonní zástupci.

Výběr z aktivit

Únor: pobytová akce v Podmitrově • březen: lezecká stěna v Kuřimi • duben: výlet na Babí lom • červenec : výlet na koupaliště ve Křtinách • srpen: loučení s prázdninami v Jehnicích • říjen: turnaj v pétanque • listopad: Den otevřených dveří, oslava 10. výročí programu Pět P v Ratolesti Brno • prosinec: karaoke večírek.

Statistika

Počet klientů: 57 • počet kontaktů: 574 • počet dobrovolníků: 48 • počet setkání dobrovolníka s klientem: 562 • počet individuálních setkání: 202 • počet skupinových setkání: 16 • počet výjezdových pobytových akcí: 8. **Náklady na provoz programu: 2 067 000 Kč.**

Lidé

Mgr. Markéta Procházková, vedoucí programu • **Mgr. Radka Šichová**, sociální pracovníce • **Mgr. Yveta Kudláčková**, sociální pracovníce • **Ludmila Žákovská**, koordinátorka dobrovolníků. V roce 2009 v programu dále pracovali: PhDr. Pavel Řezáč, DiS., Mgr. Kateřina Bartková a Šárka Matušková.

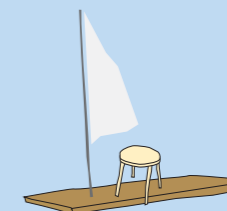
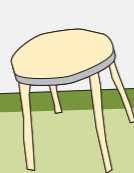
Kořeny problémů našich klientů sahají hluboko do rodinného prostředí, které je ve většině případů nevyhovující – dítě nerozvíjí, nepodporuje. Na to pak navazují další obtíže dítěte, například ve škole nebo v kontaktu s vrstevníky. Co je našim klientům společné, je pocit samoty. Pociť, že jim nikdo nerozumí, nevyslechne je, nikdo se o ně nezajímá. U nás přitom mohou najít podporu a pomoc, obrátit se na nás se vším, co je trápí.

9 – 10

Dítě může v SAPu poznat staršího kamaráda, dobrovolníka, který s ním tráví jeho volný čas. Mohou společně vyrazit na výlet, účastnit se výtvarných dílen, zahrát si fotbal – zkrátka cokoli, co je spolu baví. Pro mnohé děti je přátelství s dobrovolníkem jediným podpůrným vztahem v jejich životě. I díky tomu pak můžeme děti učit, jak taková přátelství dále navazovat a udržovat. Pro starší děti pravidelně připravujeme seberozvojová skupinová setkání, díky kterým lépe poznávají samy sebe. Děti si ve skupině svých kamarádů více než kdy jindy popovídají o tom, co je tíží, sdílejí své dojmy a zážitky a prožívají pocit, že nejsou samy. Všem dětem potom nabízíme volnočasové a vzdělávací aktivity, které jim mají ukázat, že se dá volný čas trávit aktivně a smysluplně. Současně však chceme těmito aktivitami rozvíjet potenciál dětí tak, aby dokázaly samostatně a aktivně volnočasové akce samy organizovat. Dnes už není výjimkou, že se děti podílejí třeba na přípravě programu pobytových akcí nebo ve spolupráci s pracovníky SAPu a dobrovolníky zkoušejí tvořit vlastní projekty.

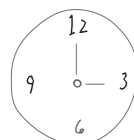
Rok 2009 byl pro nás průlomovým. Oslavili jsme 10. výročí fungování programu Pět P, který je dnes součástí SAPu. Stali jsme se jedním z dodavatelů sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi v rámci Individuálního projektu Jihomoravského kraje. Rozšířili jsme tým pracovníků o dva zaměstnance, což nám umožnilo stabilizovat síly a tím prohloubit kvalitu nabízené služby. Navíc jsme zlepšili spolupráci s rodiči a rodinnými příslušníky dětí. Snažíme se, aby rodiče věděli, že s námi mohou svoji situaci probrat a vypovídat se. Všichni dohromady pak můžeme pracovat na jejím zlepšení. Podporujeme rodiče v tom, aby sami aktivně přistupovali k řešení své obtížné situace, což se zase pozitivně odráží na samotných dětech. Není jednoduché tyto věci rozpohybovat. Jde to. Pomalu, ale jde to!

Markéta Procházková, vedoucí programu SAP

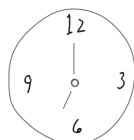

Dobrovolnická agentura

Dobrovolnickou agenturu založila Ratolest Brno v roce 2000, s dobrovolníky však organizace pracuje již od svého vzniku v roce 1995. V současné době je agentura součástí Sociálně aktivizačního programu pro děti a mládež (SAP), který získal pro tuto činnost akreditaci Ministerstva vnitra České republiky. Kromě dobrovolnictví v programech našeho občanského sdružení zprostředkovává Dobrovolnická agentura zájemcům také kontakt na další organizace z Brna a blízkého okolí, které pracují s dobrovolníky. Těmto organizacím nabízíme také proškolení dobrovolníků a v případě zájmu i metodické vedení a konzultace.

Cíle

Dát dobrovolníkům příležitost smysluplně využít volný čas • nabídnout možnost seberealizace a osobnostního růstu • poskytnout zajímavé zkušenosti pod odborným vedením • otevřít prostor k sebepoznávání a dalšímu vzdělávání • dát příležitost poznat nové lidi a navázat nová přátelství • umožnit adekvátní praxi studentům pedagogických či sociálních oborů.

Statistika

Počet nových dobrovolníků: 34 • celkový počet dobrovolníků: 48 • počet intervizních skupin: 3 • počet individuálních supervizí: 2 • počet skupinových supervizí: 24 • počet kontaktů (schůzek) dobrovolníka a dítěte: 562.

Lidé

Mgr. Markéta Procházková, vedoucí Dobrovolnické agentury • **Ludmila Žáková**, koordinátorka dobrovolníků.

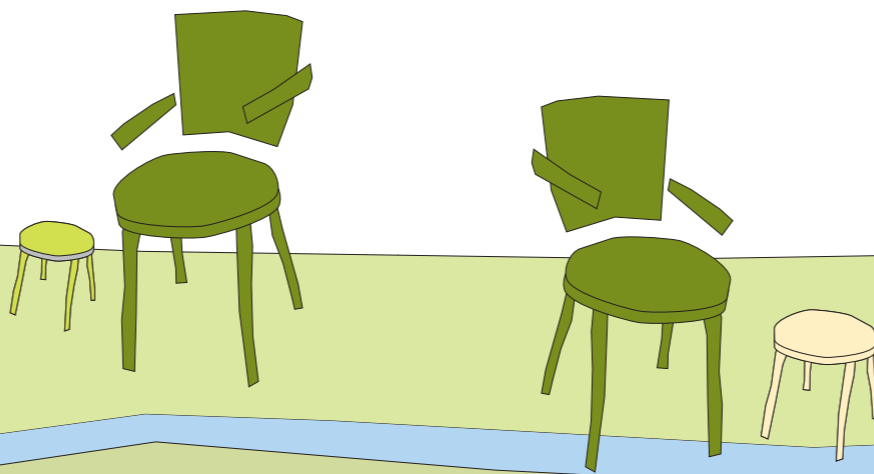
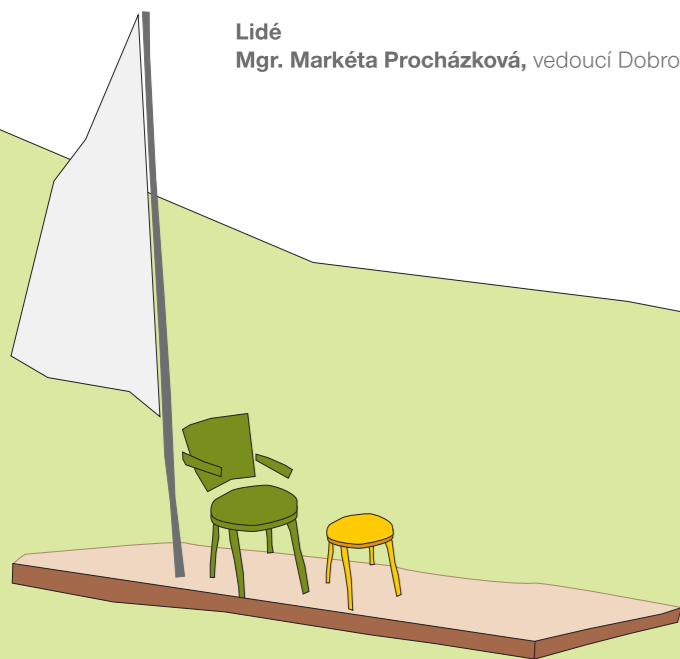
Dobrovolníci spolupracují s naší organizací vlastně už od jejího založení. Ve volném čase a bez nároku na honorář věnují zájem, čas a energii dětem, které jejich přátelství potřebují. Vztah s dobrovolníkem je pro dítě často jediným pojátkem s „normálním světem“.

11 – 12

Dobrovolníci fungují v programu SAP jako kamarádi – partneři klientů. Přicházejí většinou s chutí udělat něco pro druhé, být přítelem někomu, komu by mohli pomoci, chtějí trávit svůj volný čas smysluplně. Často jsou to studenti sociálních a pedagogických oborů, kterým umožňujeme získat dlouhodobou praxi. Ve většině případů mají o dobrovolnictví zájem ženy, mužů dobrovolníků je méně. Ovšem ti, kteří o dobrovolnictví stojí, berou své poslání opravdu zodpovědně a svým svěřencům se věnují s maximálním nasazením.

Zájemce o dobrovolnictví v SAPu musí nejdříve projít třídním přípravným kurzem, což je zážitkový program zaměřený na rozvoj komunikačních dovedností, reflexi sama sebe a hledání vlastních potenciálů. V kurzu se zájemce také seznámí se základní metodikou pro práci dobrovolníka s dětmi. Konkrétní činnost dobrovolníka v programu pak obnáší pravidelné schůzky a volnočasové aktivity s dítětem i účast na společných pobytových akcích. Kvůli zpětné vazbě na svoji činnost pak jednou měsíčně absolvují všichni dobrovolníci povinné skupinové supervize.

Ludmila Žáková, koordinátorka dobrovolníků

NÍZKOPRAHOVÉ ZAŘÍZENÍ PRO DĚTI A MLÁDEŽ

PAVLAČ

Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Pavlač usiluje o zlepšení kvality života dětí a mládeže, kteří se ocitli v nepříznivé sociální situaci a žijí v pavlačovém domě, kde se zařízení nachází, nebo v jeho blízkém okolí. Cílem klubu je nabízet dětem a mladým lidem pomoc a podporu při zvládání každodenních situací, poskytnout bezpečný prostor pro aktivní trávení volného času, pomáhat jim s překonáváním handicapů způsobených prostředím, ve kterém žijí, a působit preventivně vůči sociálně patologickým jevům v jejich okolí.

Cíle

Poskytovat podmínky pro bezpečné trávení volného času • působit preventivně vůči sociálně patologickým jevům • snižovat sociální rizika vyplývající z konfliktních společenských situací • překonávat handicapy způsobené prostředím, ve kterém klienti žijí • aktivně zapojit klienty do pozitivního ovlivňování vlastní životní situace.

Cílová skupina

Děti, které navštěvují NZDM Pavlač, spojuje spíše prostředí sociálně vyloučené lokality, ve kterém vyrůstají, než barva pleti, a to přesto, že většina klientů jsou Romové. Nízkoprahový klub Pavlač pro děti navštěvují děti ve věku od 6 do 12 let, Nízkoprahový klub Pavlač pro mládež je určen mladým lidem od ve věku od 12 do 18 let.

Výběr z aktivit

Leden: seminář v PC učebně • únor: seberozvojová skupina • březen: fotbalový turnaj • duben: účast na Mezinárodním dni Romů • květen: malování na sklo v rámci výtvarné dílny • srpen: návštěva ZOO • říjen: beseda s policejní asistentkou • listopad: preventivní beseda na téma alkohol a marihuana.

Statistika

Počet klientů: 177 • počet kontaktů: 8710 • počet výkonů s klienty: 12 273 • počet prvokontaktů: 91 • průměrný počet klientů denně: 18. **Náklady na provoz programu: 2 293 000 Kč.**

Lidé

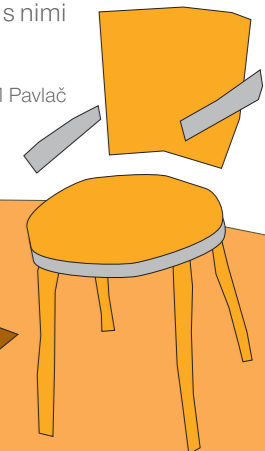
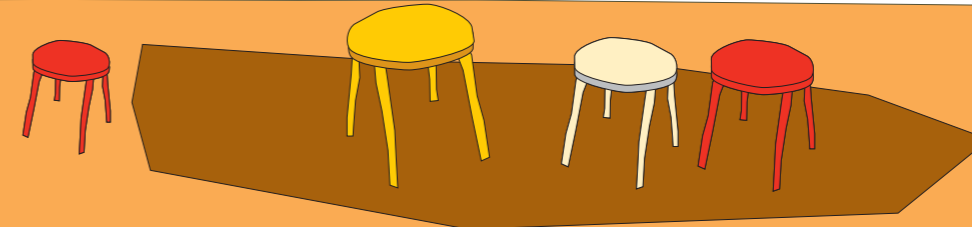
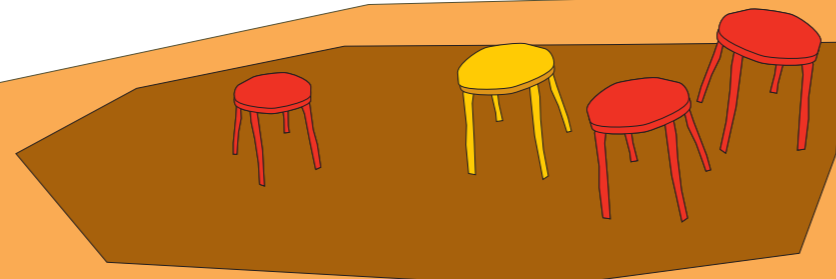
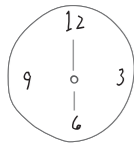
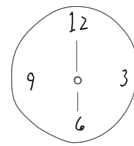
Mgr. Věra Růžičková, vedoucí programu • **Vladimíra Strmisková, Dis.**, sociální pracovnice klubu pro děti • **Mgr. Iva Smith Bartošová**, sociální pracovnice klubu pro děti • **Bc. Zuzana Procházková**, sociální pracovnice klubu pro mládež • **Mgr. Zuzana Kujová**, sociální pracovnice klubu pro mládež. V roce 2009 v programu dále pracovaly: Bc. Barbora Zachařová, Bc. Jana Pošvecová a Petra Závorková.

Děti z Pavlače pocházejí z rodin, kde rodiče zpravidla nemají stálé zaměstnání, a tak je jejich finanční situace velice špatná. Děti jsou touto situací ovlivňovány a existenční problémy bývají samozřejmou součástí jejich života. Naši klienti se těžce orientují ve světě mimo svoji komunitu. Protože jejich vazby na okolí směřují právě do komunity, mají díky tomu jen minimální naděje svou situaci i budoucnost ovlivnit. Děti žijí v prostředí, kde se denně setkávají s alkoholem, drogami a lidmi, mnohdy vrstevníky, kteří jsou na těchto látkách závislí. Sociálně patologické jevy jako prostituce, kriminalita a zneužívání společně s nízkou možností přístupu ke kvalitnímu vzdělání a možností dokončit vyšší stupeň vzdělání než základní (a ani to není vždy samozřejmostí) v budoucnu mladým lidem neumožní se ze své komunity a modelů jejího chování vymanit a prožít alespoň uspokojivý život.

Nízkoprahový klub Pavlač navštěvují děti od nejmenších až po osmnáctiletou mládež. Oproti klasickým nízkoprahovým klubům pracuje Pavlač i s dětmi tříletými, pokud služby klubu potřebují. Jinak zde fungují pravidla jako v kterémkoli jiném zařízení tohoto typu: děti mohou během otevírací doby klubu volně přicházet a odcházet, využít prostory a vybavení klubu podle svých potřeb a svěřit se pracovníkům, pokud mají jakýkoli problém. Často tak s dětmi a mladými lidmi řešíme například hledání brigády a školy, problémy doma, s rodiči, partnerem. Nejmenší si mohou procvičit dovednosti, které budou potřebovat pro vstup na základní školu. Především se ale snažíme působit preventivně vůči zneužívání drog, alkoholu a pohlavním nemocem. Jsou to jevy, které naše klienty denně ohrožují.

V roce 2009 jsme úspěšně dokončili projekt Učení nemusí být mučení financovaný z programu Transition facility. Díky tomuto projektu začal mnohem větší počet dětí využívat nabízené vzdělávací aktivity, z čehož máme opravdu velkou radost. Podařilo se nám zrealizovat hned tři pobytové akce, které jsou u dětí velmi oblíbené a samy se aktivně zapojují do jejich příprav. Daří se nám také získávat důvěru klientů a řešit s nimi jejich každodenní problémy.

Věra Růžičková, vedoucí NZDM Pavlač

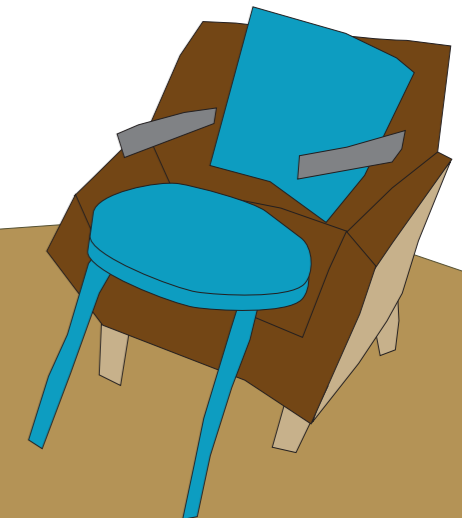
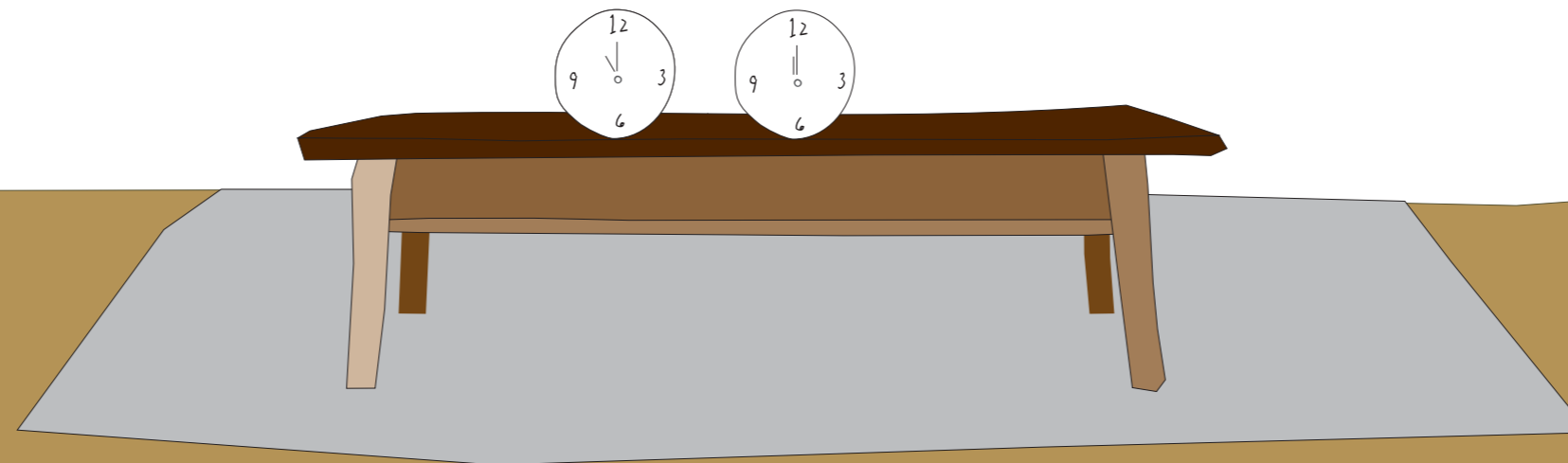
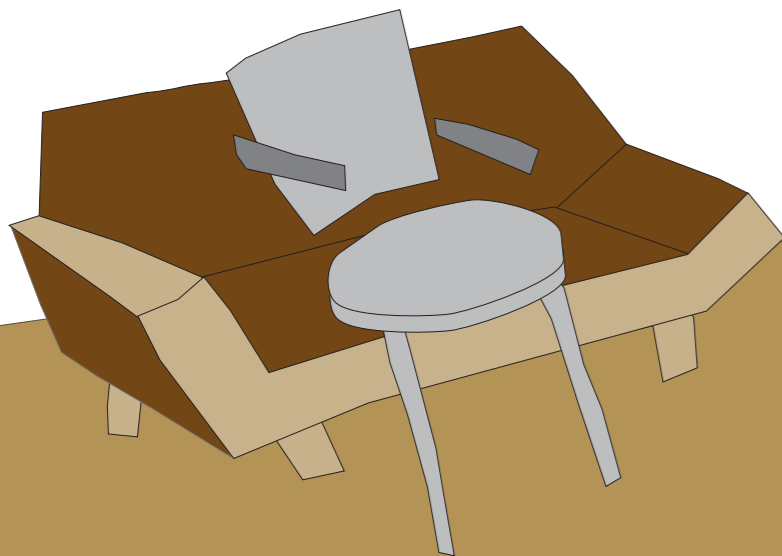
„Pokud bych měl zavzpomínat na své dospívání – v té době nic podobného jako nízkoprahové kluby neexistovalo. Musím přiznat, že bych jistojistě byl klientem buď streetworkera nebo zaměstnance klubu. Ani bych to raději neměl říkat, ale nebyl bych jednoduchý případ. V době mého dospívání spadajícího do divoké porevoluční doby jsme propadli punku, experimentovali jsme s drogami, utíkali z domu, nechodili do práce. Bydleli jsme, kde se dalo, peníze sháněli, kde to šlo, hlavně načerno anebo od pracáku. Škola byla spíš zástěrkou pro jiné aktivity. Když si na to vzpomenu a podívám se na to pohledem člověka, který už víc než deset let pracuje s klienty s podobnými problémy, paralela mi tady přijde jasná. Jsem rád, že jsou tyto události za mnou, ale taky jsem rád, že jsem je absolvoval! Bez téhle zkušenosti bych si připadal mezi současnými klienty klubu tak nějak nepatřičně.“

Martin, vedoucí Likusáku

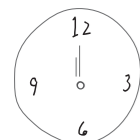
„Myslím si, že v období dospívání každého z nás se objeví situace, kdy se ocitáme na pomezí zákonného a toho, co je již za touto hranicí. Do podobné situace jsem se dostal opakovaně i já. Dělo se tak v rámci skupiny starších spolužáků, kteří chtěli experimentovat s různými věcmi – s užíváním návykových látek, drobnými krádežemi a podobně. Možností kolem mě byla celá řada a nezapojit se do těchto aktivit pro mě znamenalo vyčlenit se z velké skupiny kamarádů. V té době mi hodně pomohlo zapojit se do jiné skupiny – sportovců – a začít se naplno věnovat sportu. Trávení volného času na hřišti mi tak pomohlo překonat pocit, že další velká část spolužáků na mě zapomíná. Díky sportu jsem však poznal kamarády s velmi rozmanitými zájmy, a to mi pomohlo překonat náročné období dospívání.“

Pavel, vedoucí programu Změnit směr

15 – 16

Nízkoprahový klub LIKUSÁK

Posláním Nízkoprahového klubu Likusák je zlepšení kvality života předcházením a snižováním rizik u dětí a mládeže ohrožených společensky nežádoucími jevy z lokalit Brno-Vinohrady a Brno-Líšeň.

Cíle

Předcházet rizikům u klientů ohrožených společensky nežádoucími jevy, případně rizika snižovat • zabezpečit jim nezbytnou psychickou, fyzickou, právní a sociální ochranu • monitorovat nepříznivé životní situace klientů a intervenovat do těchto situací • zvyšovat sociální schopnosti a dovednosti klientů • působit preventivně a snižovat zdravotní a sociální rizika • zajistit podmínky pro volnočasové aktivity.

Cílová skupina

Děti a mladí lidé ve věku od 12 do 20 let ohrožení společensky nežádoucími jevy z Brna-Vinohrad a Brna-Líšeň a ti, kdo se zde pohybují.

Výběr z aktivit

Leden: turnaj ve fotbálku • únor: akce Rap BATTLE • duben: projekce filmů • červen: rozloučení se školním rokem akcí s názvem Škola končí, Likusák slaví • červenec: S Likusákem do Olympie na výstavu Bodies a na motokáry • srpen: Hip Hop Camp • září: oslava pátých narozenin Likusáku • listopad beseda s odborníkem.

Statistika

Počet klientů: 379 • počet kontaktů: 5443 • počet výkonů s klienty: 8797 • počet prvokontaktů: 250 • průměrný počet klientů denně: 24. **Náklady na provoz programu: 2 118 500 Kč.**

Lidé

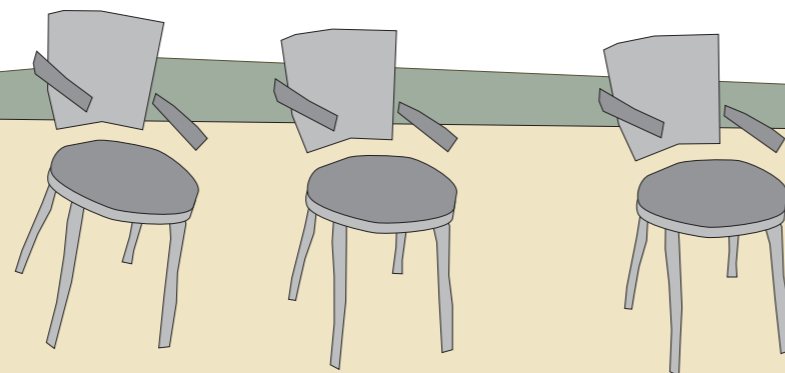
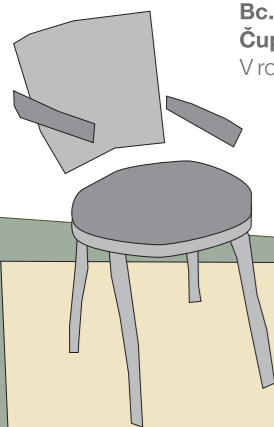
Bc. Martin Holiš, vedoucí programu • **Lucie Quisová, DiS.**, pracovnice v sociálních službách • **Bc. Lenka Čuprová**, sociální pracovnice • **Bc. Jiří Nováček, DiS.**, sociální pracovník • **Bc. Eva Blechová**, sociální pracovnice. V roce 2009 v programu dále pracovali: Mgr. Josef Tůša, Lucie Marková, DiS., Andrea Janáčková, DiS.

Klienti našeho klubu, to je taková riziková mládež. Dospívají, žijí na sídlišti, vyrůstají vlastně na ulici... Nejvíce se zaměřujeme na ty mladé lidi, kteří už v průšvihů jsou nebo jim průšvihů hrozí. Oblastí, kde to může klientům nějak skřípat, je opravdu hodně. Patří sem problémy s drogami a návykovými látkami a vlastně jakékoli návykové chování, konflikty doma, ve škole, v práci – anebo žádná práce.

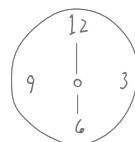
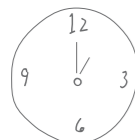
Povídáme si s klienty o jejich schopnostech zvládat běžné věci, o tom, jaké mají trable v rodině, ve škole nebo v partě a s partnery. Bavíme se s nimi o sexu, o rizikovém chování, o odlišnostech mezi lidmi. Pomáháme jim hledat práci i brigády, probíráme s nimi jejich nudu i to, že nemají žádné koníčky. Řešíme, jaké věci se jim stávají nebo mohou stát, když se přilepí ke konkrétní subkultuře. Naši pracovníci operují na dvou frontách – v klubu, kam za nimi mladí lidé docházejí sami, anebo v ulicích sídlišť Vinohrady a Líšeň, kam se pro změnu přesouvají pracovníci, aby vyhledali a zkontaktovali mládež, která o klubu Likusák ještě neví a potenciálně by mohla mít nějaké problémy. Klub i terén fungují souběžně. Naším cílem je zlepšit život rizikové mládeže tím, že jí nabízíme pomoc při problémech, do kterých se dostala, vyplňujeme volný čas dle jejího gusta a že do ní cpeme preventivní aktivity. Nejsme ale volnočasové centrum. To, co děláme, je sociální služba a aktivity mají za cíl řešit problémy klientů, ne je zabavit.

Zhodnotit rok 2009 není těžké. Šlo o rok, kdy se nám podařilo rozběhnout službu na jiném místě, než kde jsme fungovali roky předtím. Opravili jsme a vybavili nové prostory a zahájili terénní část služby. Hodně se nám taky obměnila klientela – klientů výrazně přibývalo, nejvíce z Líšně. Vyhráli jsme tříletou zakázku na podporu služby v rámci Individuálního projektu, což nám dává alespoň na nějakou dobu jistotu, že nebudeme muset hledat novou práci a mladí lidé se nevrátí zpátky na ulici. Během roku jsme se zapojili do komunitního plánování města Brna, v Jihomoravském kraji jsme se spolupodíleli na založení pracovní skupiny pro terénní práci.

Martin Holiš, vedoucí klubu Likusák

ZMĚNIT SMĚR

Posláním sociálního programu Změnit směr je zmírnit negativní dopady konfliktu se zákonem na mladistvé pachatele, stabilizovat jejich sebehodnocení a zlepšovat jejich fungování v sociálním prostředí.

Cíle

Posílit sociální fungování klienta • snížit riziko, že se trestná činnost bude opakovat • stabilizovat sebehodnocení klienta • rozvíjet sociální, komunikační a praktické dovednosti klienta • zvýšit povědomí klienta o právních otázkách • posílit sociální kompetence klienta • rozvíjet schopnost klienta aktivně trávit volný čas • snižovat napětí a míru frustrace.

Cílová skupina

Mladiství ve věku od 13 do 18 let, kteří se dostali do konfliktu se zákonem.

Výběr z aktivit

Duben: zahájení třetího běhu programu • květen: setkání s právníčkou • červen: beseda pro rodiče s názvem O drogách a jiných závislostech • červenec: závěrečný outdoorový výjezd • srpen: ukončení třetího běhu programu • září: stěhování programu do vlastních prostor, zahájení čtvrtého běhu programu • říjen: zahájení skupinových setkání • prosinec: přednáška pro rodiče, ukončení čtvrtého běhu programu.

Statistika

Počet klientů: 25 • počet běhů programu: 2 (jarní, podzimní) • počet individuálních setkání: 100 • počet skupinových setkání: 16 • počet výjezdových pobytových akcí: 2 • počet přednášek pro rodiče: 2. **Náklady na provoz programu: 845 500 Kč.**

Lidé

PhDr. Pavel Řezáč, DiS., vedoucí programu • **Mgr. Kateřina Bartková,** sociální pracovníce, psycholožka.

Důvod, proč k nám klient přichází, je ten, že spáchal nějaký trestný čin či provinění. Problém samotný však zpravidla bývá mnohem méně patrný. Můžeme jej hledat v každodenním životě a rodinném prostředí, kde mladý člověk vyrůstá, i v tom, do jaké vrstevnické skupiny se dostal. Důležité je také uspokojení jeho každodenních potřeb – být druhými respektovaný, být v něčem dobrý, dosáhnout toho, aby si jej druzí všimli. Problémy v těchto oblastech se pak nejčastěji podepisují na tom, jak se mladí lidé dokážou začlenit do společnosti.

My se společně s klientem snažíme dostat blíže k důvodu nebo důvodům spáchání trestného činu. Procházíme události, které trestnému činu předcházely, a situace, které jsou pro daného mladého člověka momentálně nejaktuálnější. Mimoto se věnujeme tématům, která mohou být pro rizikovou mládež užitečná – vztahům, komunikaci, prožívání. Program Změnit směr probíhá v tříměsíčních cyklech, má pevně stanovenou náplň i pravidla pro jeho úspěšné absolvování. Měl by mladé lidi podpořit v poznání sebe sama a posílit u nich dovednosti, které jim pomohou vyvarovat se opakování trestné činnosti a vrátit se zpět k normálnímu fungování.

Rok 2009 byl pro program Změnit směr startovacím rokem. Pilotní běhy projektu sice proběhly už o rok dříve, ale teprve v roce 2009 jsme program spustili naplno. Získali jsme totiž na provoz finanční prostředky z Evropského sociálního fondu, a tak můžeme realizovat tři cykly programu během jednoho roku. Tato finanční podpora umožní fungování programu až do roku 2011. Dalším důležitým momentem bylo prosazení aktivit programu do komunitního plánu sociálních služeb města Brna pro období 2010 až 2013. Tím je zdůrazněna potřebnost programů pracujících s mladistvými, kteří páchají trestné činy, a také nutnost komplexního přístupu při práci s touto skupinou. Věřím, že program Změnit směr bude pokračovat i nadále a že se motivace mladých lidí pro zapojení do programu a jejich spolupráce bude ještě zvyšovat. Program by nadále mohl fungovat jako alternativní trest uložený nezletilým a mladistvým prvopachatelům, přičemž jeho absolvování by mělo být polehčující okolností v případě soudního jednání.

Pavel Řezáč, vedoucí programu Změnit směr

GALERIE RATOLEST

Výstavy

Leden: Galerie Milana Zezuly ve foyer činoherní scény Městského divadla Brno • červen: společenský sál Kulturního, vzdělávacího a informačního centra městské části Brno-Vinohrady • srpen: Americké centrum při velvyslanectví USA v Praze • září: atrium Domu pánů z Lipé v Brně • listopad: charitativní aukce uměleckých děl v Aukční síni a galerii Vltavín v Praze • prosinec: galerijní tramvaj Dopravního podniku města Brna.

Projekt Galerie Ratolest vznikl na podzim roku 2008. Na začátku bylo naše přání přijít s novým a neokoukaným nápadem, jak propojit neziskový a umělecký svět a současně obě tyto oblasti finančně podpořit a seznámit s nimi veřejnost. Založení prodejní charitativní galerie, jejímž cílem je propagovat mladé výtvarné umění a zároveň pomáhat dětem a mládeži v nepříznivé životní situaci, se zdálo být zajímavým pokusem. Úspěšný provoz galerie nám potvrzuje, že nešlo o omyl.

21 – 22

Galerie Ratolest nedisponuje vlastními výstavními prostorami. Umělecká díla, která nabízíme, může veřejnost zhlédnout na webových stránkách galerie nebo na výstavách, které pořádáme během roku. Každý rok se výstavy nesou v duchu konkrétního tématu, které má upozornit na problémy sociálně ohrožených dětí a mladých lidí. V roce 2009 jím bylo normální dětství, kdy mladí umělci kladli svými díly otázku, co ještě je a co už není v rámci dětství normální.

Galerie na výtvarníky neklade žádná omezení, je otevřená všem výtvarným žánrům a v současné době zastupuje přes dvacet mladých výtvarníků z celé České republiky. Projekt garantují tři osobnosti z řad uznávaných umělců: Věra Tataro, Pavel Čech a Křištof Kintera. Nejedná se však o uzavřenou společnost, zájemci se mohou do projektu zapojit kdykoli během roku. Snažíme se „naším“ umělcům nabídnout více než běžné galerie. Pořádáme výstavy jejich děl v zajímavých prostorách, vydáváme katalogy – asi nemusím zdůrazňovat, že pouze díky sponzorské pomoci partnerů galerie, které projekt také zaujal.

Rok 2009 se nesl zejména ve zjišťování vlastních možností. Podařilo se nám získat pro projekt nové umělce, pořádat výstavy Brně i Praze, zprofesionizovat webové stránky galerie nebo uspořádat charitativní dražbu uměleckých předmětů. Galerie není sociálním programem organizace, její fungování však podporuje ty, pro které jsme ji vymysleli a provozujeme – a to je náš cíl.

FINANČNÍ ZPRÁVA

Náklady 2009 (v tis. Kč)

Provozní náklady

I. Spotřební náklady celkem 572

spotřeba materiálu	426
prodané předměty	43
spotřeba energie	103

II. Služby celkem 3 125

opravy a údržba	118
cestovné	89
telefon, internet, poštovné	116
vedení účetnictví	94
audit účetnictví	30
nájem prostor	450
kopírování, fotopráce	206
publicita	227
drobný nehmotný majetek	34
školení, supervize zaměstnanci	100
školení, supervize účastníci	4
pronájmy na akcích	202
vstupné	38
odvoz odpadu	6
IP – subdodavatelé	1 300
ostatní služby	111

III. Osobní náklady 5 706

mzdy zaměstnanců	4 084
DPP, DPČ	265
zákonné sociální pojištění	1 338
zákonné sociální náklady	16
ostatní sociální náklady	3

IV. Daně a poplatky celkem 7

V. Ostatní náklady celkem 62

pojištění	54
bankovní poplatky	8

VI. Odpisy 11

VII. Poskytnuté příspěvky celkem 4

Náklady celkem 9 487

Výnosy 2009 (v tis. Kč)

I. Tržby za vlastní výkony a zboží celkem 4 980

tržby z prodeje služeb	4 953
tržby z prodeje předmětů	27

II. Změna stavu vnitropodnikových zásob 0

III. Aktivace celkem 0

IV. Ostatní výnosy celkem 321

úroky	15
zúčtování fondů	181
jiné ostatní výnosy	125

V. Tržby z prodeje majetku 0

VI. Přijaté příspěvky celkem 889

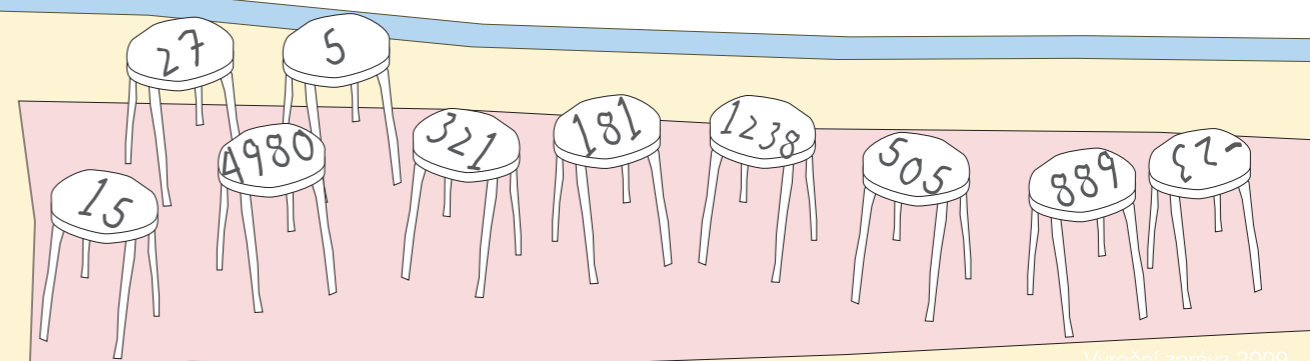
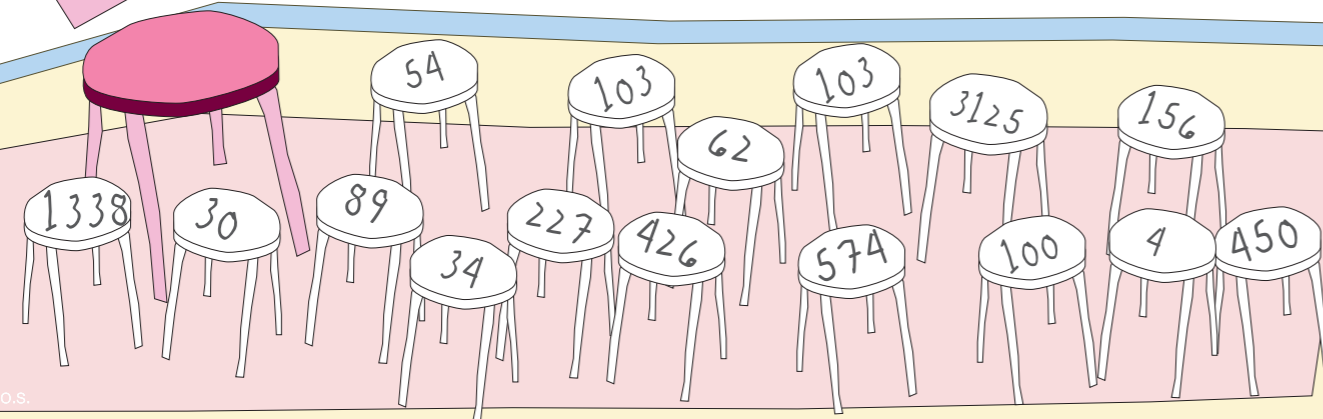
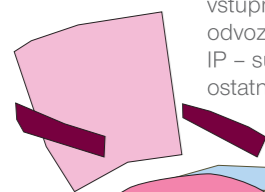
NROS – Transition Facility	505
NROS	104
Nadace Vodafone	195
dary	80
členské příspěvky	5

VII. Provozní dotace celkem 3 274

MPSV ČR	1 238
MPSV ČR – Změnit směr	845
Statutární město Brno	438
ÚMČ Líšeň	20
ÚMČ Vinohrady	10
MŠMT ČR	197
Jihomoravský kraj	181
MV ČR	27
Úřad vlády ČR	318

Výnosy celkem 9 464

Výsledek hospodaření celkem -23

ROZVAHA

VÝROK AUDITORA

	stav k 1. 1. 2009 v tis. Kč	stav k 31. 12. 2009 v tis. Kč
AKTIVA		
A. Dlouhodobý majetek celkem	197	242
I. Dlouhodobý nehmotný majetek	0	0
II. Dlouhodobý hmotný majetek	261	317
III. Dlouhodobý finanční majetek	0	0
IV. Oprávky k dlouhodobému majetku celkem	-64	-75
B. Krátkodobý majetek celkem	1645	6391
I. Zásoby celkem	151	155
II. Pohledávky celkem	481	4379
III. Krátkodobý finanční majetek celkem	995	1830
IV. Jiná aktiva celkem (náklady příštích období)	18	27
Aktiva celkem	1842	6633
PASIVA		
A. Vlastní zdroje celkem	938	994
I. Jmění celkem	921	1017
II. Výsledek hospodaření celkem	17	-23
B. Cizí zdroje	904	5639
I. Rezervy celkem	0	0
II. Dlouhodobé závazky celkem	0	0
III. Krátkodobé závazky celkem	108	2836
IV. Jiná pasiva	796	2803
Pasiva celkem	1842	6633

Výrok auditora

Podle mého názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv, pasiv a finanční situace společnosti k 31.12. 2009 a nákladů, výnosů a výsledku jejího hospodaření za rok 2009 v souladu s českými účetními předpisy.

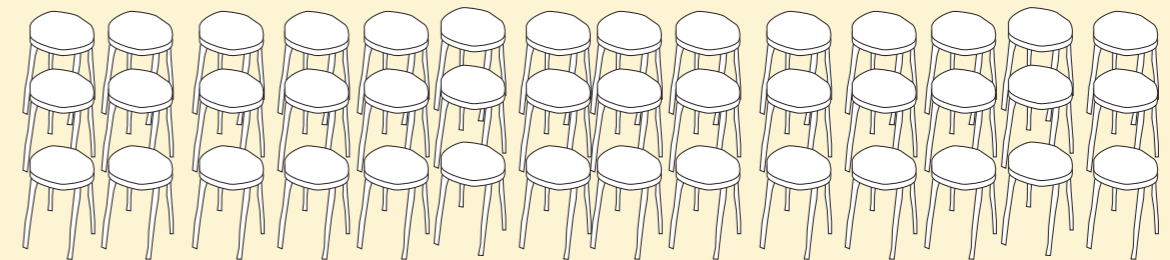
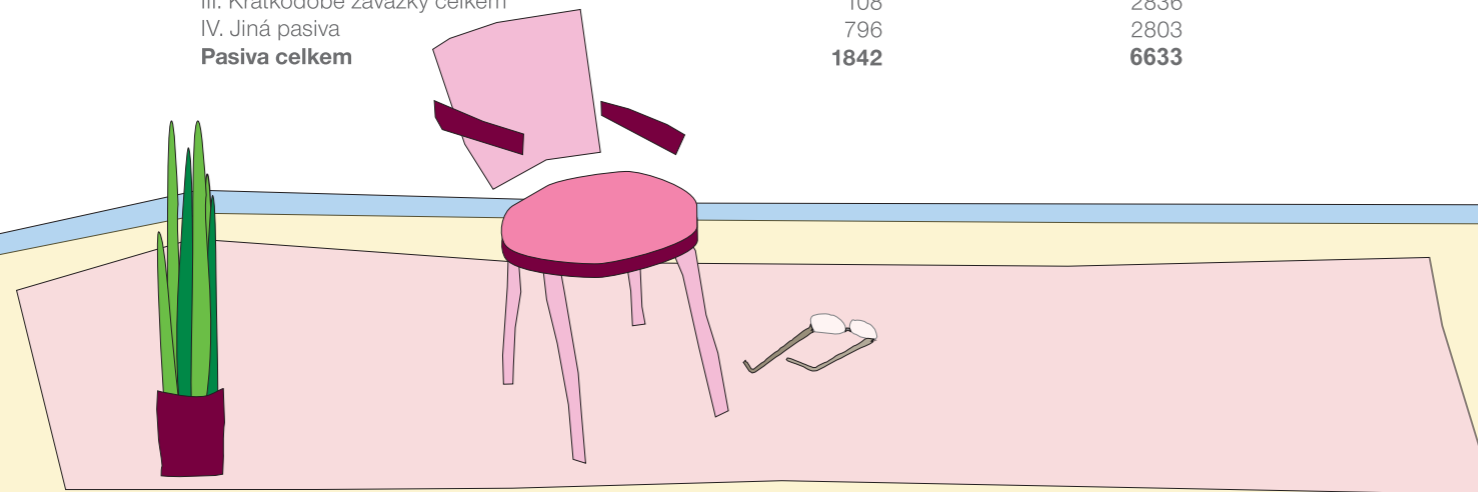
Datum vyhotovení zprávy

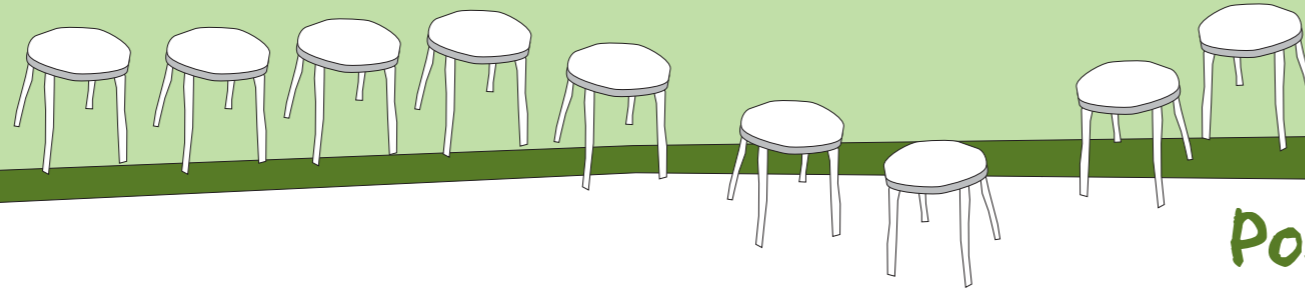
V Brně dne : 29. 3. 2010

Auditor :

Ing. Ivana Jobánková
Jasanová 18, 637 00 BRNO
číslo oprávnění 1640

PODĚKOVÁNÍ SPONZORŮM A PARTNERŮM

Za podporu Galerie Ratolest a projektu Hračkárna

Anně Tiché, Alžbětě Hanzlové, Blance Jakubčikové, Brigitě Glasnákové, Bronislavě Šnajdrové, Břetislavu Malému, Denise Belzové, Filipovi Ospalému, Ivě Bittové, Ivaně Vičanové, Ivě Dučákové, Janu Karpíškovi, Janě Babincové, Jaromírovi Plachému, Jiřímu Navrátilovi, Karlovi Jerie, Kristýně Tůmové, Křištofu Kinterovi, Michalu Čechurovi, Romanu Dobešovi, Michalu Knappovi, Ondřeji Hájkovi, Ondřeji Hoferkovi, Pavlu Čechovi, Pavle Kačírkové, Pavlíně Kahánkové, Romanu Vojtkovi, Romaně Hrnčířové, Sylvii Krobové, Šárce Kašpárkové, Tomáši Javůrkovi, Věře Tataro

společnostem, institucím a organizacím
AGROTEC, a.s., Americkému centru při velvyslanectví USA v Praze, ARSkontakt, ARTE RYCHNOV spol. s r.o., Aukční síň a galerii Vltavín, Bagry.cz, Bigprint, velkoformátový digitální tisk, Bobcat CZ, a.s., CASETEC s.r.o., CAT CUT s.r.o., DPMB, a.s., Kohlschein spol s r.o., KVIC – Kulturní, vzdělávací a informační centrum městské části Brno-Vinohrady, LIEBHERR-STAVEBNÍ STROJE CZ s.r.o., Magistrátu města Brna, PAPIŘ A TISK s.r.o., Student Agency, s.r.o.

Za finanční či věcnou pomoc

Evropskému sociálnímu fondu, Jihomoravskému kraji, Koordinačnímu centru prevence kriminality, Ministerstvu práce a sociálních věcí ČR, Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy ČR, Ministerstvu vnitra ČR, Nadaci rozvoje občanské společnosti (NROS) a NROS/ČT „Pomozte dětem“, Nadaci Vodafone ČR, Statutárnímu městu Brnu, Transition Facility EU, Úřadu městské části Brno-střed, Úřadu městské části Brno-Líšeň, Úřadu městské části Brno-Vinohrady

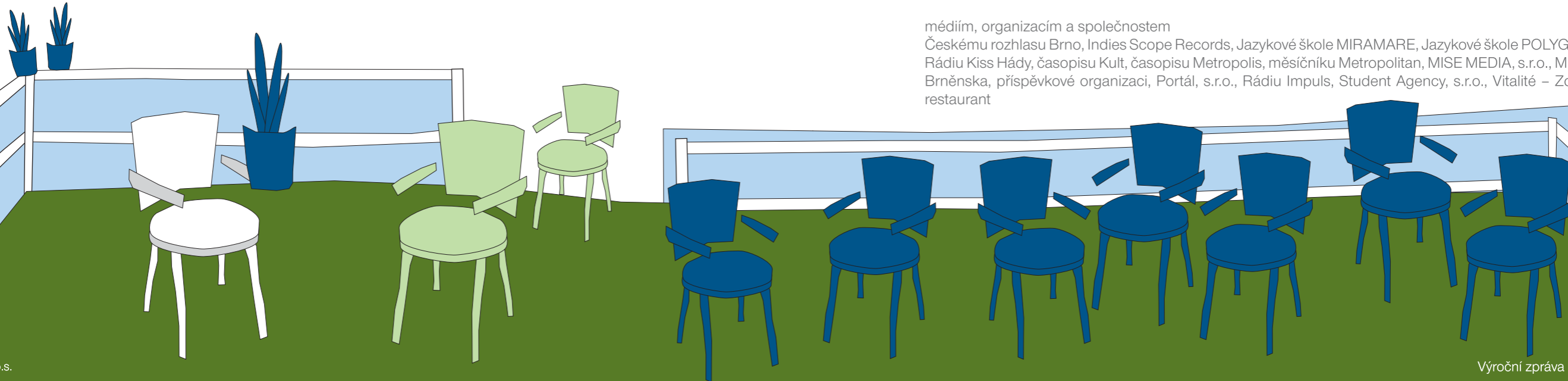
společnostem

Abstract s.r.o., Aukro s.r.o., Attack Trade spol. s r.o., divize Raut Servis, Bagry.cz, CAT CUT s.r.o., CDC data, s.r.o., Ecotoner, s.r.o., Grisoft, s.r.o., HUDY sport, a.s., JIŽNÍ CENTRUM BRNO, a.s., Kooperativa pojišťovna a.s., Městské divadlo Brno, MOTIP DUPLI s.r.o., Nadace Preciosa, Národní divadlo Brno, příspěvková organizace, Palace Cinemas Velký Špalíček, PepCom, s.r.o., Procter & Gamble Czech Republic s.r.o., Sketa streetwear, Skřivánek s.r.o., SPID firma Tesař, STAVOS Brno a.s., STAVMONT BENEŠ, s.r.o., Tesco Stores ČR, a.s., TRADIX color, s.r.o., TRIGA COLOR, a.s., Vodafone Czech Republic a.s., Velkoobchod Zlatá hvězda, spol. s r.o., VODÁK sport, WINE LIFE, a.s.

Za spolupráci

médiím, organizacím a společnostem

Českému rozhlasu Brno, Indies Scope Records, Jazykové škole MIRAMARE, Jazykové škole POLYGLLOT, Rádiu Kiss Hády, časopisu Kult, časopisu Metropolis, měsíčníku Metropolitan, MISE MEDIA, s.r.o., Muzeu Brněnska, příspěvkové organizaci, Portál, s.r.o., Rádiu Impuls, Student Agency, s.r.o., Vitalité – Zdravý restaurant

RATOLEST BRNO, o.s.

RATOLEST BRNO, o.s. • Špitálka 16, 602 00 Brno • 545 243 839 • 731 500 050 • ratolest@ratolest.cz

SAP • Špitálka 16, 602 00 Brno • 545 243 839 • 605 269 688 • sap@ratolest.cz

Dobrovolnická agentura • Špitálka 16, 602 00 Brno • 545 243 839 • 605 269 688

NZDM Pavlač • M. Horákové 19, 602 00 Brno • 545 210 375 • 734 509 197 • pavlac@ratolest.cz

NK Likusák • Kotlanova 10, 628 00 Brno • 731 237 809 • 739 661 074 • likusak@ratolest.cz

Změnit směr • Špitálka 16, 602 00 Brno • 739 661 113 • zmenitsmer@ratolest.cz

Galerie Ratolest • Špitálka 16, 602 00 Brno • 545 243 839 • 731 500 050 • pr@ratolest.cz

Základní údaje o organizaci

RATOLEST BRNO, občanské sdružení

Datum založení: 14. 9. 1995

Právní forma: občanské sdružení

IČ: 653 48 893

Registrována: IJ/s-OS/1-28025/95-R

Zapsána: Ministerstvo vnitra ČR

Sídlo organizace: Špitálka 16, 602 00 Brno

Číslo účtu: Raiffeisenbank a.s. 877 877 001/5500

Číslo sbírkového účtu: Raiffeisenbank a.s. 877 877 087/5500

Jednorázová DMS ve tvaru: DMS RATOLEST na telefonní číslo 87777.

Cena DMS je 30 Kč, RATOLEST BRNO obdrží 27 Kč.

Výroční zpráva 2009

Vydalo občanské sdružení RATOLEST BRNO v roce 2010.

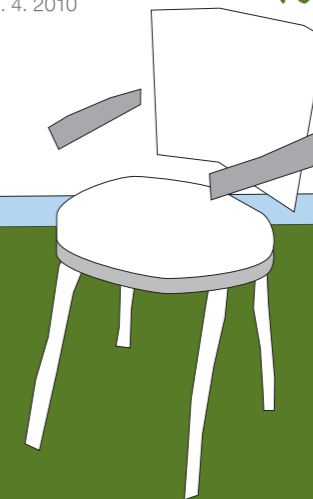
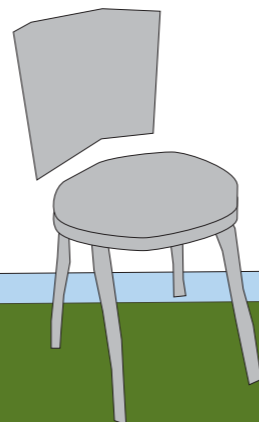
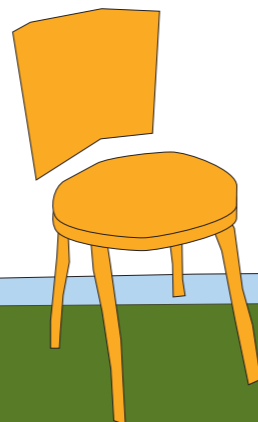
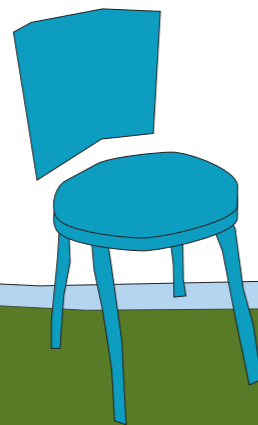
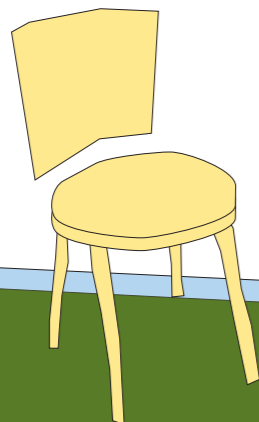
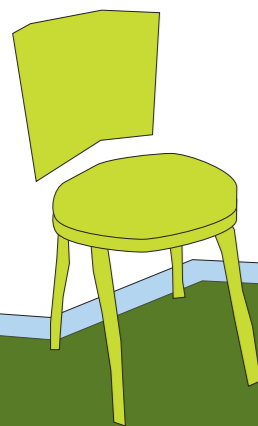
Obsah a texty: Dana Burianová, Pavla Rozkošná, RATOLEST BRNO

Grafická úprava, sazba a produkce: TOYONO public relations

Výroba: DaITisk, s.r.o., počet výtisků: 300, schváleno 12. 4. 2010

Obsah

Úvod	3	29 – 30
Lide	5	
SAP	9	
Dobrovolníci	11	
PAVLAC	13	
Likusák	17	
ZMĚNIT SMĚR	19	
GALERIE RATOLEST	21	
FINANČNÍ ZPRÁVA	23	
ROZVAHA	25	
VÝROK AUDITORA	26	
PODĚKOVÁNÍ PARTNERŮM	27	

GALERIE
RATOLEST

SAP

změnit
směr

KLUB
PAVLAC

Likusák

Ratolest
Brno